

2019-12-04

511-4480-2019

10-02-086

Beslut om ändring och komplettering av föreskrifterna för naturreservatet Södra Flymen i Karlskrona kommun

Beslut

Länsstyrelsen beslutar med stöd av 7 kap. 6 och miljöbalken (1998:808) att ändra och komplettera B-föreskrifterna för naturreservatet Södra Flymen i Karlskrona kommun i enlighet med vad som anges nedan.

När detta beslut vinner laga kraft upphör motsvarande B-föreskrifter i länsstyrelsens beslut 2005-09-22 (dnr 511-5251-01) att gälla.

Nya föreskrifter enligt 7 kap. 6 § miljöbalken ska vara följande.

B. Föreskrifter enligt 7 kap. 6 § miljöbalken för ägare och innehavare av särskild rätt till fastigheter som ingår i naturreservatet

Ägare och innehavare av särskild rätt till fastighet förpliktigas att tåla att följande anordningar utförs och åtgärder vidtas inom området för att tillgodose syftet med naturreservatet. Angivna åtgärder och anordningar avser hela reservatet där inget annat anges.

1. Utmärkning av reservatet.
2. Uppsättning och underhåll av informationstavlor om naturreservatet.
3. Årlig betesdrift och/eller slåtter, samt stängsling, röjning och punktvis nedtagning av träd för att gynna gräsmarksfloran på inägomarken (skötselområde 2).
4. Utvidgning av den lilla våtmarken/vattenspegeln i inägans södra spets (skötselområde 2).
5. Bekämpning med fällor av granbarkborre eller annan skadegörare som riskerar att sprida sig inom området.
6. Fällning av döda eller skadade granar som angripits av granbarkborre eller annan skadegörare och som utgör hot mot vägar, stängsel och ledningar, eller som riskerar att falla över reservatsgränsen in på angränsande fastigheter. Vid fällning av träd ska högstubbar om möjligt tillskapas. Fällda träd ska oskadliggöras som yngelplats för granbarkborre eller annan allvarlig skadegörare genom t.ex. randbarkning och/eller rotkapning. Fällda träd lämnas inom naturreservatet.
7. Bekämpning av invasiva eller för området främmande arter, vid behov.

2019-12-04

511-4480-2019

8. Undersökning och dokumentation av djur- och växtliv, vegetation samt av mark- och vattenförhållanden i inventerings-, uppföljnings- eller miljöövervakningssyfte.

Redogörelse för ärendet

Naturreseptatet Södra Flymen bildades 2005 och består till största delen av naturskogsartad granskog som varit orörd under lång tid. Vid stormarna Gudrun 2005 och Per 2007 drabbades reservatet av viss stormfällning, och under de efterföljande åren skedde mer eller mindre omfattande angrepp av granbarkborre.

I de stormfällningsluckor som uppkom efter stormarna sker nu en förnygring av skogen, med ett större inslag av lövträd (bok, ek, björk). På sikt kommer skogen i naturreseptatet sannolikt att utvecklas till en naturskogsartad barr-lövblandskog.

Den långvariga värmen och torkan under 2018 har försvårat situationen avsevärt. En mycket stor andel av granarna har angripits av granbarkborrar och är nu döda. Längs reservatsgränsen, som även är fastighetsgräns, finns granar som riskerar att falla in på angränsande fastigheter.

Varken föreskrifterna i reservatsbeslutet eller formuleringarna i skötselplanen från 2005 medger fångst av barkborrar i feromonfällor eller nedtagning av döende eller döda granar som riskerar att falla över fastighetsgränsen. Naturreseptatsbeslutet från 2005 föreskriver följande enligt 7 kap. 6 § miljöbalken. ”Markägare och innehavare av särskild rätt till mark och vatten förpliktigas åla att åtgärder vidtas inom området enligt fastställd skötselplan, såsom att hålla markvägen in till inågan öppen och utföra slåtter i öppna ytor på inågan, anläggande av strövstig eller uppsättande av informationsskyltar”.

I april 2019 beslutade länsstyrelsen dels om tillstånd att ”samla in skalbaggar”, dels om dispens från förbudet att ”avverka skog, utföra skogsodling samt att bortföra torra träd eller stubbar”. Enligt beslutet skulle länsstyrelsen dels få sätta ut feromonfällor inom skötselområde 2 och i delar av skötselområde 1, dels få tillskapa högstubbar av döda eller skadade granar samt ta ner träd som utgjorde hot mot vägar, stängsel, samt grannars planteringar invid reservatsgränsen. Virke som bedömdes innehålla granbarkborrar fick tas ut från reservatet.

Fastighetsågaren överklagade länsstyrelsens beslut, med undantag för fångst av granbarkborrar med feromonfällor på inågan i reservatets centrala del (skötselområde 2).

Mark- och miljödomstolen beslutade den 11 juni 2019 att upphåva länsstyrelsens beslut, med motiveringen att ”länsstyrelsen inte haft fog att söka dispens hos sig själv för att åstadkomma en åndring av föreskrifterna och skötselplanen, detta eftersom det är länsstyrelsen själv som råder över skötselplanen och borde därmed rimligen kunna få till en åndring på annat sätt i enlighet med bestämmelserna i miljöbalken”. Domstolen bedömde att ”länsstyrelsen istället rimligen borde ha fattat ett tillåggsbeslut till

2019-12-04

511-4480-2019

reservatsföreskrifterna och den tillhörande skötselplanen i enlighet med 7 kap. 6 § miljöbalken för att eventuellt kunna åstadkomma de nu aktuella åtgärderna, eller upphävt naturreservatsföreskrifter i relevanta delar, förutsatt att synnerliga skäl föreligger, i enlighet med 7 kap. 7 § första stycket miljöbalken, och på så sätt möjliggöra de för uppfyllandet av naturreservatets syfte nödvändiga åtgärderna.”

Syftet med Södra Flymens naturreservat är att ”bevara biologisk mångfald i en västlig taiga av undergruppen naturlig gammal granskog”. Syftet ska nås genom att ”naturskogen får utvecklas fritt” samt ”öppna ytor i en centralt belägen lycka hävdas med slåtter och den intilliggande våtmarken hålls öppen för att tillgodose områdets insektsfauna med blommande växter för födosök och fortplantning”.

Naturreservat ingår i Natura 2000 enligt habitatdirektivet (SE0410228). Skogen inom reservatet är i sin helhet klassad som taiga (9010).

Naturreservatet Södra Flymen är privatägt. Någon sakägare utöver fastighetsägaren, och E.ON som har en ledning (kabel) genom reservatets södra del, finns inte.

Ett beslutsförslag har skickats på remiss till sakägare och berörda intressenter. Fastighetsägaren motsätter sig länsstyrelsens förslag till komplettering av föreskrifterna, förutom bekämpning av barkborrar med feromonfällor. Hon accepterar dock att granar som riskerar att falla över vägen, eller längs fastighetsgränsen i övrigt, fälls och lämnas i reservatet. Vidare har fastighetsägaren motsatt sig att parkeringsplats och vandringsled anordnas, trots att länsstyrelsen enligt gällande beslut från 2005 har rådighet att anlägga sådana. E.ON har avstått från att yttra sig.

Lantbrukarnas Riksförbund och Södra skogsägarna anser båda att länsstyrelsen bör ta ett beslut som medger mer omfattande åtgärder, exempelvis fällning och uttag av döda och barkborreangripna granar inom hela reservatet.

Östra Flymens vägsamfällighetsförening som äger den angränsande vägen längs reservatets västra kant anser att det är positivt att granar kan tas ner längs vägen, av säkerhetsskäl, men har även yrkat på att ytterligare åtgärder görs. Vägsamfällighetsföreningen har bland annat begärt att fällda granar ska tas ut ur området för att minska brandrisken, att förebyggande åtgärder ska vidtas för att minska risken för spridning av barkborrar samt att länsstyrelsen kompenserar föreningen för framtida vägslitage som kan bli följderna av såväl skötselåtgärder i reservatet som större antal reservatsbesökare.

Länsstyrelsen väljer att tillmötesgå fastighetsägarens synpunkt på föreskriften om uttag av fällda granar från naturreservatet. Träd som måste fällas av säkerhetsskäl lämnas därmed kvar inom området. Vidare väljer länsstyrelsen att stryka anordnande av parkeringsplats och vandringsled från B-föreskrifterna. Naturreservatet är på grund av alla granlågor och stående döda träd så svårframkomligt att det knappast lockar besökare i en sådan omfattning att det inom överskådlig tid behövs parkeringsplats och vandringsled.

2019-12-04

511-4480-2019

Myndighetssamråd med Naturvårdsverket har skett.

Motivering

Syftet med föreskriftsändringen är dels att göra det möjligt att av säkerhetsskäl ta ner de träd som riskerar att falla in på angränsande fastigheter, dels att kunna fånga granbarkborrar för att motverka spridning inom reservatet.

De delar av reservatet där det kan bli aktuellt med fällning av döda eller skadade granar (genom tillskapande av högstubbar) utgör en ytterst liten del av det 50 ha stora naturreservatet.

Länsstyrelsen bedömer att de föreslagna kompletteringarna av föreskrifterna enligt 7 kap. 6 § miljöbalken (B-föreskrifterna) i reservatsbeslutet inte kommer att påverka naturvärdena negativt. Kompletteringarna är även förenliga med reservatets syfte, och med Natura 2000. Föreskrifterna enligt 7 kap. 6 § miljöbalken, och skötselplanen, bör därför ändras så att det blir möjligt att genomföra de föreslagna åtgärderna. En begränsning av barkborrespridningen inom reservatet genom fångst med feromonfällor är dessutom en positiv åtgärd från naturvårdssynpunkt. Sammantaget anser länsstyrelsen det därför föreligger sådana synnerliga skäl som avses i 7 kap. 7 § miljöbalken för att upphäva den del av beslutet från 2005 som omfattar föreskrifter enligt 7 kap. 6 § miljöbalken (511-5251-01).

Ett beslut som genom B-föreskrifterna medger fällning och uttag av granar inom hela reservatet skulle strida mot reservatets syfte, och mot Natura 2000, och går därför inte att ta.

Komplettering av skötselplanen

Länsstyrelsen beslutar, med stöd av 3 § förordningen (1998:1252) om områdesskydd enligt miljöbalken mm, att tillägg skall göras i bilaga 2 till länsstyrelsens beslut 2005-09-22, dnr 511-5221-01, om bildande av naturreservatet Södra Flymen i Karlskrona kommun, Skötselplan för naturreservatet Södra Flymen. Tilläggen i skötselplanen framgår av bilaga 2 till detta beslut.

Beslutets giltighet

Detta beslut gäller från den dag då det vunnit laga kraft.

Överklagande

Detta beslut kan överklagas hos regeringen, Miljödepartementet, inom tre veckor från den dag kungörelse om beslutet varit införd i ortstidning.

Deltagande

Beslut i detta ärende har fattats av landshövding Sten Nordin. I beslutet deltog även läns-

2019-12-04

511-4480-2019

jurist Charlotte Scholz samt områdesskyddsamordnare Åke Widgren, den sistnämnde som föredragande.

Sten Nordin

Åke Widgren

Kungöres i ortstidning.

Bilagor:

1. Karta med föreskriftsområden m.m.
2. Ändring av skötselplanen
3. Överklagandehänvisning regeringen

Så här hanterar länsstyrelsen personuppgifter

Information om hur länsstyrelsen hanterar personuppgifter hittar du på
www.lansstyrelsen.se/dataskydd

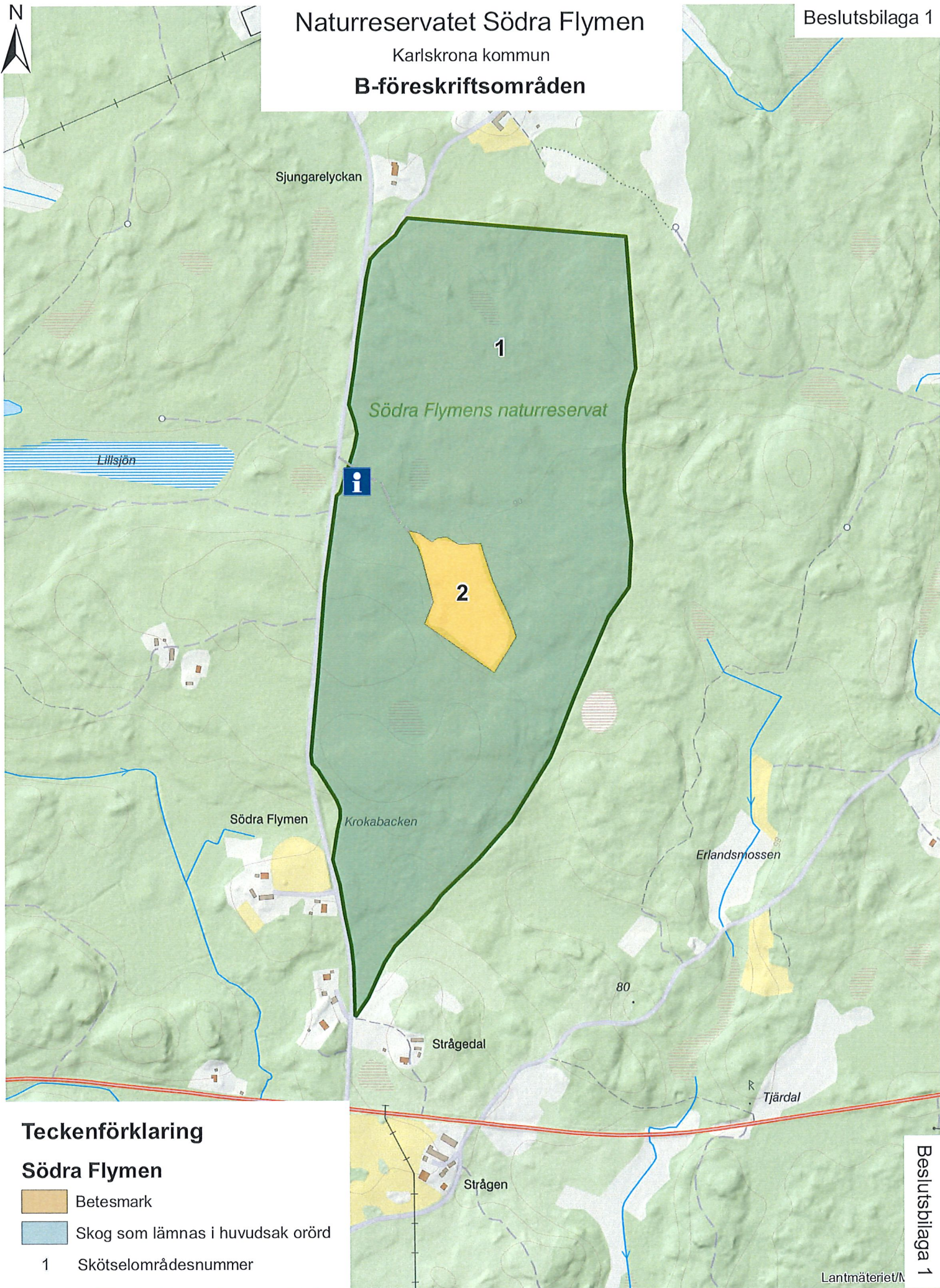

Naturreservatet Södra Flymen

Karlskrona kommun

B-föreskriftsområden

Beslutsbilaga 1

Teckenförklaring

Södra Flymen

- Betesmark
- Skog som lämnas i huvudsak orörd
- 1 Skötselområdesnummer

2019-12-04

511-4480-2019

Komplettering av skötselplanen för naturreservatet Södra Flymen i Karlskrona kommun

Följande tillägg görs i bilaga 2 till länsstyrelsens beslut 2005-09-22, dnr 511-5221-01, om bildande av naturreservatet Södra Flymen i Karlskrona kommun, Skötselplan för naturreservatet Södra Flymen, Mål och föreskrifter för skötselområden.

Skötselområde 1. Grannaturskog.

Åtgärdsbeskrivningen under rubriken *Generella föreskrifter* (sidan 3) kompletteras med följande tillägg:

Bekämpning med feromonfällor av granbarkborre eller annan skadegörare som riskerar att skada områdets naturvärden eller angränsande fastigheter ska kunna ske i hela naturreservatet.

Bekämpning av invasiva (främmande) arter ska kunna ske vid behov.

Åtgärdsbeskrivningen för skötselområde 1 (sidan 4), kompletteras med följande tillägg, under rubriken *Skötselmål och anvisningar för skötsel*:

Döda eller skadade granar om angripits av granbarkborre eller annan skadegörare och som utgör hot mot vägar, stängsel och ledningar, eller som riskerar att falla över reservatsgränsen in på angränsande fastigheter, samtidigt som de utgör ett hot mot områdets naturvärden, ska kunna fällas. Vid nedtagning av träd ska högstubbar om möjligt tillskapas. Fällda träd ska oskadliggöras som yngelplats för granbarkborre eller annan allvarlig skadegörare. Fällda träd lämnas inom naturreservatet.

Skötselområde 2

Området utvidgas så att det i sin helhet sammanfaller med den öppna inägan (se beslutsbilaga 1).

Åtgärdsbeskrivningen för skötselområde 2 (sidan 4), kompletteras med följande tillägg, under rubriken *Skötselmål och anvisningar för skötsel*:

Våtmarken med den fria vattenspegeln i skötselområdets södra spets ska kunna utökas genom uppdämning av det avvattnande diket.